

ÎNCHEIERE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Cravțova Olga,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Cravțova Olga
împotriva lui Candu Artiom cu privire la repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admis apelul declarat de către Candu Artiom, casată hotărârea din 16 aprilie
2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, fiind pronunțată o nouă hotărâre de
respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 01 martie 2017, Cravțova Olga s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată
împotriva lui Candu Artiom cu privire la încasarea prejudiciului moral în sumă de
100 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că l-a cunoscut pe Artiom Candu în
octombrie 2013. Din anul 2013 și până în anul 2016, ei nu au mai comunicat, ea deja
uitase despre existența pârâtului.

La 17 iulie 2016, reclamanta a primit mesaj pe numărul său de telefon
XXXXXXXXXXXX de pe numărul de telefon XXXXXXXXXXXX, care aparține lui
Artiom Candu. Primele mesaje recepționate de către reclamantă de la Artiom Candu
erau cu un conținut adecvat, ce nu depășea limitele permise de bunul simț.

A menționat că, pe măsură ce veneau mesaje noi, acestea căpătau un caracter
jignitor pentru dânsa. Încercările sale de a determina din ce motiv Artiom Candu își
permite să aibă așa comportament indecent față de ea, încercând să transforme
această discuție neplăcută în glumă, precum și să termine discuția, s-au soldat cu
faptul că mesajele au devenit mai jignitoare și insultătoare, iar ulterior s-au
transformat în amenințări în adresa sa.

Reclamanta a relevat că, după ce a văzut că încercările sale de a întrerupe discuția
care degenerase în amenințări în adresa sa, au eșuat, i-a comunicat lui Artiom Candu
că dacă va continua să discute cu ea prin mesaje sau verbal în așa manieră, ea va fi
nevoită să se adreseze organelor de resort.

După aceasta Artiom Candu a sunat-o și i-a comunicat într-o manieră jignitoare, că poate să se adreseze unde dorește, că lui nu-i pasă. De asemenea, Artiom Candu și-a permis în adresa reclamantei să o numească cu cuvinte jignitoare precum și cuvinte necenzurate, astfel i-a lezat onoarea și demnitatea sa.

Drept urmare a acestui comportament neadecvat din partea pârâtului, reclamanta a intrat într-o stare de stres și șoc, frică pentru viața sa și pentru integritatea bunurilor ce-i aparțin.

Fiind nevoită să se apere de amenințările pârâtului, la 27 iulie 2016, s-a adresat cu o cerere la locul de muncă a lui Artiom Candu, prin care a solicitat să fie apărată de acțiunile agresive ale acestuia.

La 26 august 2016, a primit răspunsul nr. 2/1038 de la angajatorul pârâtului, prin care a fost înștiințată că petiția sa a fost examinată și a fost efectuată o anchetă de serviciu în privința acțiunilor ilicite săvârșite de Artiom Candu în privința sa și în urmăreala căreia ultimul a fost sancționat disciplinar. Documente confirmative în privința acțiunilor efectuate de angajator nu a primit, motivul fiind că este secret de serviciu.

Ulterior, la 13 septembrie 2016, a depus o cerere la sediul angajatorului pârâtului, pentru ca să i se elibereze copii de pe documentele cu privire la sancționarea disciplinară a lui Artiom Candu. La 27 septembrie 2016, a primit răspuns prin care i s-a refuzat prezentarea informației solicitate, motivul fiind că aceste documente conțin secret de stat.

La 13 septembrie 2016, a mai înaintat o cerere către angajatorul pârâtului, prin care a solicitat ca să se atragă atenția încă o dată asupra comportamentului neadecvat a lui Artiom Candu, care în momentul când a fost invitată la Serghei Macovei pentru ca Artiom Candu să-și ceară scuze, a bruscăt-o verbal, a amenințat-o, fiind înjosită și luată în derâdere și batjocură.

La 06 octombrie 2016, reclamanta a primit un răspuns din care reiese că Artiom Candu a fost sancționat disciplinar printr-un ordin datat cu 06 iunie 2016 și a fost preîntâmpinat în privința neadmiterii în continuare a unui asemenea comportament. De asemenea i s-a comunicat că, alte încălcări nu s-au depistat și alte măsuri nu vor fi luate.

La 06 decembrie 2016, a înaintat plângere la Procuratura Generală, prin care a solicitat să fie luate măsuri conform legislației în vigoare în privința lui Artiom Candu, însă Procuratura Generală a remis cererea la locul de muncă a lui Artiom Candu.

La 02 ianuarie 2017, angajatorul pârâtului i-a răspuns că, petiția sa nu a fost examinată din motiv că este înaintată în mod repetat și la asemenea petiție a primit deja răspuns.

La 27 decembrie 2016, reclamanta a trimis încă o cerere la Procuratura Generală, prin care și-a exprimat dezacordul și a comunicat că este indignată de faptul ca cererea sa nu a fost examinată de Procuratura Generală și a fost transmisă spre examinare către angajator, care a refuzat examinarea acesteia.

La 26 ianuarie 2016, a primit răspuns de la procurorul Procuraturii Municipale, Mariana Cazacu, prin care i s-a comunicat că Artiom Candu a primit la locul de muncă preîntâmpinare în calitate de sancțiune disciplinară prin ordinul din 26 august 2016, iar alte măsuri față de Artiom Candu nu vor fi întreprinse.

La 07 februarie 2016, a înaintat o cerere către șeful Inspectoratului de Poliție Buiucani prin care a solicitat să fie luate măsuri conform legislației în vigoare cu

Artiom Candu. Răspuns la cererea înaintată nu a primit și nu cunoaște acțiunile întreprinse de poliție.

Reclamanta a considerat că, i-au fost încălcate drepturile sale personal-nepatrimoniale, și anume onoarea și demnitatea sa ca femeie, mai cu seamă că este mai în vârstă decât pârâtul, iar nerespectarea dreptului nepatrimonial implică în mod natural cauzarea titularului acestui drept a daunelor morale.

Astfel, reclamanta a solicitat încasarea de la Artiom Candu a prejudiciului moral în sumă de 100 000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 16 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Olga Cravțova împotriva lui Artiom Candu cu privire la repararea prejudiciului moral.

A fost încasată de la Artiom Candu în beneficiul Olgăi Cravțova suma de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciul moral, cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 10 660 de lei, iar în total suma de 15 560 de lei.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut în hotărârea sa că, suferințele, stresul, frustrarea și umilința, la care a fost supusă reclamanta în urma expresiilor obscene și a cuvintelor necenzurate adresate de către pârâtul Artiom Candu, care s-a manifestat prin intenție și cu scopul umilirii reclamantei, pot fi reparate printr-o sumă bănească, însă nu acea cerută de reclamantă, care este una exagerată, acordând o despăgubire mai redusă.

Prin decizia din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Candu Artiom, casată hotărârea din 16 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Pentru a decide respingerea acțiunii, instanța de apel a reținut că, din materialele cauzei nu rezultă necesitatea reparării de către Artiom Candu a prejudiciului moral în beneficiul Olgăi Cravțova, deoarece pentru acordarea unor daune morale este necesar ca cel ce le pretinde să producă un minimum de argumente și indicii din care să rezulte în ce măsură drepturile personale nepatrimoniale i-au fost afectate, fapt care nu s-a respectat la caz. Or, sarcina dovezii revine celor care cer despăgubirea. De vreme ce pretinde repararea prejudiciului, reclamanta urma să dovedească existența acestui drept, stabilind faptele care, prin reunirea lor, îi dau naștere și a raportului de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu.

La 07 februarie 2020, Cravțova Olga a declarat recurs împotriva deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Astfel, aceste încălcări ale instanței de apel au dus la soluționarea greșită a litigiului.

Cravțova Olga a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de

Cravțova Olga este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 12 decembrie 2019 și expediată participanților la proces la 30 ianuarie 2020 (f.d. 242, vol. I), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul recepționării acesteia de către recurentă. Totodată, potrivit recipisei (f.d. 248, vol. I) semnată de avocatul Efratova Ecaterina, împuternicită de recurentă prin mandatul din 13 decembrie 2019 (f.d. 244, vol. I), aceasta a luat cunoștință de materialele cauzei și a primit copia deciziei din 12 decembrie 2019 la data de 30 ianuarie 2020. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 07 februarie 2020, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de

apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Cravțova Olga.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Cravțova Olga.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru